

СЕКЦІЯ 2 ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ

УДК: 691.261.504

І.З. Думас, к.г.н

Я.А. Абламстова, курсант

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Львів

ВПЛИВ ТОВ «МИКОЛАЇВСЬКИЙ ГЛИНОЗЕМНИЙ ЗАВОД» НА СТАН РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ВІТОВСЬКОГО РАЙОНУ

Кольорова металургія посідає чільне місце серед промислового комплексу України. Водночас вплив цього виробництва характеризується значними негативними наслідками на навколишнє природне середовище та здоров'я людей. Виробництво глинозему передбачає декілька етапів проходження алюмінію за технологічними схемами. На кожному етапі виникають окремі негативні аспекти такого виробництва. На даний час сучасні технології не в змозі переробити червоний шлам, як вторинну сировину і частина його повертається в навколишнє середовище у вигляді відходів, забруднюючи різні його компоненти [1].

Найважливішими завданнями на сьогодні є: запобігання шкідливого впливу на екосистему, своєчасне реагування на виникнення небезпечних ситуацій та покращення існуючого стану прилеглих територій.

Для Миколаївської області значну загрозу викликає діяльність «Миколаївського глиноземного заводу» (МГЗ). Відходи виробництва даного підприємства зберігаються на прилеглих територіях у вигляді пилових відходів та рідких фракцій. Вони несуть велику загрозу виникнення техногенних катастроф. Під дією цих всіх факторів стан навколишнього середовища значно погіршується. На даний час в Україні немає проєктів щодо утилізації червоних шламів, але запропоновані дешеві методи щодо покращення стану прилеглих територій та очищення ґрунту [3].

При аналізі розташування МГЗ було виявлено, що найближчий населений пункт с. Лимани розташований на відстані 1 км, при тому, що санітарно-захисна зона навколо заводу становить теж 1 км. При детальному огляді карт місцевості помітно, що територія санітарно-захисної зони в напрямку до населеного пункту представлена низькою чагарниковою рослинністю, і той час як в інших напрямках МГЗ оточує широка лісова посадка. Червоний шлам як високотоксична речовина викликає у людей опіки шкіри, слизових оболонок, підвищення артеріального тиску, оніміння кінцівок, м'язові болі, головний біль, болі в животі, погіршення пам'яті та імунітету [2].

Завод розташований на березі Бузького лиману. Береги лиману є рекреаційною зоною, їх протяжність становить 82 км. Уздовж берегів лиману розташовано кілька кіс, зокрема Руська коса і Волоська коса. У випадку аварії на МГЗ 20 млн.

м³ червоного шламу, які накопичились на Шламосховищі №1 можуть потрапити спочатку в Бузький лиман, а потім у Чорне море. Потрапляючи у водойми, відходи пошкоджують зовнішні покриви риб, молюсків, ракоподібних, що призводить до їх загибелі або хвороби (залежно від концентрації хімікатів у воді). Близьке розташування заводу до населених пунктів та перелічених об'єктів рекреацій може мати негативний вплив на здоров'я людини та навколишнє середовище.

Поблизу МГЗ розташовані декілька об'єктів природно-заповідного фонду України, це зокрема: національний історико-археологічний заповідник «Ольвія», що знаходиться на протилежному березі лиману та регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса», який розташований на межі Чорного моря і Дніпрово-Бузького лиману. Кінбурнська коса є частиною Чорноморського біосферного заповідника та відзначається унікальними особливостями, адже з одного боку вона омивається морською водою, а з іншого — прісними водами Дніпра.

Вплив МГЗ на навколишні території на даний час не мають катастрофічного характеру. Однак забруднення є тривалим та постійним у часі. Шкідливі речовини поширюються не лише під час технологічного виробництва та зберігання відходів, а й з сильними поривами вітру та під дією атмосферних опадів. Щоб зменшити навантаження на ці території необхідно ввести ряд заходів для оптимального зберігання відходів виробництва та ввести необхідні дії щодо зменшення навантаження на прилеглі території і рекреаційні зони.

Список використаної літератури

1. Екологічні проблеми промислового комплексу.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/23380/>
2. Опасность «красного шлама» для здоровья человека.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ria.ru/ecoinfogr/20101011/284454555.html>
3. Трохименко Г.Г Підвищення екологічної безпеки регіону за рахунок фіторекультивуації шламових масивів МГЗ/ Г. Г. Трохименко, Ц. Р. Яценко // Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова.- Миколаїв.